แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ
สถานีพัฒนาที่ดินตราด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๒/๒๕๖๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

ชื่อ-นามสกุล นางนิตยา ภาคสุภาพ **ตำแหน่ง** นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่ม/ฝ่าย ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินตราด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒ กรมพัฒนาที่ดิน
หัวข้อการพัฒนา “การบริหารเงินสำหรับข้าราชการ”
วิธีการพัฒนา อบรมผ่านสื่อการเรียนการสอน E-Learning
วันที่พัฒนา ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๖
สถานที่ สถานีพัฒนาที่ดินตราด (ผ่านสื่อการเรียนการสอน E-Learning)
หน่วยงานที่จัดอบรม สำนักงาน ก.พ.
วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

๑. เพื่อให้สามารถอธิบายความสำคัญของการเงินกับชีวิตและโมเดลอิสรภาพทางการเงินได้
๒. เพื่อให้สามารถอธิบายสภาพคล่องทางการเงินการวางแผนทางการเงินที่ดี และแผนการออมได้
๓. เพื่อให้สามารถอธิบายการจัดการความเสี่ยง และการแก้ปัญหาหนี้ได้
๔. เพื่อให้สามารถอธิบายวิธีวางแผนภาษี และการวางแผนเกษียณรวยได้

สรุปสาระสำคัญ

การเงินกับชีวิต เงินเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในชีวิตประจำวัน เกี่ยวข้องกับเราตั้งแต่เราเกิดจนไปถึงวันที่เราตายเพราะฉะนั้นเงินเป็นสิ่งสำคัญที่เราควรจะรู้จัก และเรียนรู้ไว้ สิ่งหนึ่งที่สำคัญเป็นอันดับแรกคือการหารายได้โดยทั่วไปคนเราทำงานและมีช่วงเวลาหารายได้ ๔๐ ปี (ตั้งแต่เรียนจบตั้งแต่อายุ ๒๐ ปีและเกษียณอายุตอนอายุ ๖๐ ปี) แต่เรามีเวลาใช้เงินยาวนานกว่านั้น ถ้าอยากมั่นใจว่ามีเงินพอใช้หลังเกษียณรายได้ ๑ เดือน ต้องใช้ให้ได้ ๑.๕ เดือน คิดเป็นอัตราการออม ๓๐%

ในช่วง ๑๐ ปีแรกของการทำงาน อย่าเป็นหนี้ เก็บออมเงินให้ได้ ๑๐-๒๐% แบ่งเวลาศึกษาเรื่องการลงทุน

อิสรภาพทางการเงิน หมายถึง **การมีชีวิตที่หมดกังวลทางการเงิน** อันเนื่องมาจากการบริหารจัดการรายได้ที่ได้รับจากการทำงานอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และมีเหลือสะสมในรูปทรัพย์สิน เพื่อให้ใช้ได้ในวันข้างหน้าอย่างพอเพียงในวันที่ไม่ได้ทำงาน และมีการปกป้องความเสี่ยงทางการเงินไว้ตามสมควร เพื่อป้องกันผลกระทบจากภัย ที่อาจส่งผลกับการเงินในแต่ละช่วงชีวิต

คุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จทางการเงิน

๑. มีความรับผิดชอบทางการเงิน (Money Responsibility) หมายถึง การเข้าควบคุม และจัดการกับสภาวะการเงินของตัวเอง ไม่นิ่งเฉย หรือปล่อยให้ชีวิตการเงินของตัวเองตกอยู่ในสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบทางลบต่อชีวิต

๒. มีความรู้ทางการเงิน (Money Literacy) หมายถึง การมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการบริหารจัดการเงิน ทั้ง ๔ ด้าน อันได้แก่ การหารายได้ การใช้จ่าย การออม และการลงทุน

๓. มีวินัยทางการเงิน (Money Discipline) หมายถึง การนำความรู้ ทางการเงินมากำหนดเป็นเป้าหมายและแผนการเงิน และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการเงินที่ดีกับตัวเอง

หลักการบริหารเงินเพื่อสุขภาพการเงินที่ดี

๑. สภาพคล่องดี บริหารเงินในแต่ละเดือนให้มีพอใช้จ่าย มีกินมีใช้ และเหลือเก็บได้อย่างน้อย ๑๐% ทุกเดือน

๒. ปลอดหนี้จน ไม่มีหนี้บริโภคค้างชำระ หรือไม่ต้องจ่ายขั้นต่ำ และไม่มีหนี้นอกระบบ มีหนี้บ้านและรถยนต์ในระดับที่บริหารจัดการได้

๓. พร้อมชนความเสี่ยง ทราบความจำเป็นว่าตัวเองต้องมีประกันชีวิตหรือไม่ มีทุนประกันชีวิตครอบคลุมความเสี่ยงหากเสียชีวิตก่อนวัยอันควร คุณป้องกันความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุไว้อย่างเพียงพอ คุณมีการจัดการความเสี่ยงกับทรัพย์สินต่างๆ อาทิ บ้าน หรือรถยนต์ไว้เป็นอย่างดี

๔. มีเสบียงสำรอง หากรายได้หายไปหรือลดลงกระทันหัน หรือมีความจำเป็นต้องใช้เงินอย่างเร่งด่วน มีเงินสำรองสำหรับดูแลชีวิตตัวเองได้อย่างน้อย ๖-๑๒ เดือน โดยไม่ต้องหยิบยืมใคร

๕. สอดคล้องเกณฑ์ภาษี วางแผนภาษีของตัวเองได้ สามารถใช้สิทธิค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

๖. บั้นปลายมีทุนเกษียณ ทราบว่าตอนเกษียณต้องเตรียมเงินไว้เท่าไร (ทุนเกษียณ) หากอยากได้ไลฟ์สไตล์ในแบบที่ต้องการ มีแผนการออมและลงทุนสำหรับการเกษียณไว้พร้อมแล้ว

การไม่มีหนี้เป็นลาภอันประเสริฐ? “การไม่มีหนี้เป็นลาภอันประเสริฐ” เป็นคำพูดที่ถูกต้องเพียงครึ่งเดียว เพราะหนี้ ก็ยังมีทั้ง หนี้รวย (หนี้ที่สร้างรายได้เพิ่ม) และหนี้จน (หนี้ที่สร้างรายจ่ายเพิ่ม) ที่ถูกต้องพูดว่า **การไม่มีหนี้จน ถือเป็นลาภอันประเสริฐ**

ประเภทของหนี้

๑. หนี้จน (Bad Debt) คือ หนี้ที่ก่อให้เกิดภาระการเงินในรูปรายจ่ายทำให้เงินไหลออกจากกระเป๋าเป็นประจำทุกเดือน (หรือทุกปี) อันได้แก่ หนี้บริโภคต่าง ๆ อาทิ หนี้บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล บัตรกดเงินสด หนี้ผ่อนสินค้า หนี้นอกระบบ เป็นต้น

๒. หนี้รวย (Good Debt) คือ หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่ม สร้างกระแสเงินสดไหลเข้ากระเป๋าทุกเดือน (หรือทุกปี) เช่น หนี้กู้ยืมเพื่อลงทุน และสร้างผลกำไรได้มากกว่าภาระผ่อน เช่น นาย ก. กู้ยืมธนาคาร ๑ ล้านบาทมาซื้อบ้าน เพื่อแบ่งห้อง เก็บค่าเช่าได้เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท มีภาระส่งธนาคาร ๗,๐๐๐ บาท เหลือเป็นกระแสเงินสดเข้ากระเป๋าทุกเดือน ๓,๐๐๐ บาท การกู้ยืมในลักษณะนี้ ถือเป็นการสร้างหนี้รวย

ปัจจัยที่มีผลต่อความมั่งคั่ง

เงินลงทุน : ต้องมีเงินลงทุนอย่างต่อเนื่อง

เครื่องมือทางการเงิน : ช่วยสร้างพลังทวีได้ในอัตราที่สูง

ระยะเวลาลงทุน : เริ่มต้นลงทุนเร็ว ยิ่งมีเวลาลงทุนนาน

วัตถุประสงค์ของการบันทึกรายรับรายจ่าย

๑. บันทึกการไหลเข้าออกของเงิน ตรวจสอบได้ว่าเงินถูกใช้จ่ายไปกับอะไร

๒. นำข้อมูลการวิเคราะห์การใช้จ่าย

๓. เปรียบเทียบกับงบประมาณที่ตั้งไว้ และนำไปปรับปรุงการบริหารเงิน

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีเหตุผล พอประมาณ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

ตั้งคำถามกับการเงิน ด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักเศรษฐกิจพอเพียง	การใช้จ่าย	การลงทุน
มีเหตุผล	สิ่งที่เราจะซื้อหรือจ่ายเป็นสิ่งที่จำเป็น หรือไม่ หรือเป็นแค่ความต้องการที่อยากได้เพียงชั่วคราว	เงินก้อนที่เราตั้งใจจะมาลงทุนนั้น มีวัตถุประสงค์เป็นอย่างไร (ต่างวัตถุประสงค์ วิธีและเครื่องมือลงทุนก็แตกต่าง)
พอประมาณ	ถ้าสิ่งที่เราจะซื้อ เป็นสิ่งที่จำเป็น ลองตั้งคำถามดูว่า แค่ไหนถึงพอเหมาะ ไม่เกินกำลัง และไม่สร้างภาระมากจนเกินไป	เรามีความรู้ในสิ่งที่เราจะลงทุนแค่ไหน รับความเสี่ยงได้แค่ไหน มีการกันเงินสำหรับวัตถุประสงค์อื่นแยกไว้ชัดเจนแล้วหรือไม่
มีภูมิคุ้มกัน	ควรพิจารณาถึงวันข้างหน้าด้วยว่า หากซื้อหรือจ่ายไปแล้ว มีบางอย่างไม่เป็นไปตามแผน จะทำอย่างไร เช่น หากเกิดตกงาน หรือรายได้ไม่เป็นไปตามที่คาด เราจะยังจ่ายไหวอยู่หรือไม่	อย่าทุ่มสุดตัวในการลงทุน ต้องหัดเผื่อความเสี่ยงไว้บ้าง ลองตั้งโจทย์ถามตัวเองดูว่า ถ้าหากทรัพย์สินที่เราลงทุน มูลค่าลดลงไป เรารับมือไหวหรือไม่

อุปนิสัยของผู้สำเร็จทางการเงิน

๑. ใช้จ่ายรู้จักยั้งคิด

๒. ไม่พาชีวิตจมกองหนี้

๓. มีระเบียบวินัยทางการเงิน

๔. ขาดเกินหมั่นตรวจดูหมั่นวางแผน

๕. ไม่ดูแคลนเงินออม

๖. ไม่ยอมให้ชีวิตขาดเป้าหมาย

๗. ใส่ใจความรู้ทางการเงิน

เงินสำรองเผื่อฉุกเฉิน คนเราควรมีเงินสำรองใช้จ่าย อย่างน้อย ๓-๖ เดือน เพื่อป้องกันความเสี่ยงกรณีสูญเสียรายได้ชั่วคราว เช่น ตกงาน ถูกเบี้ยวค่าแรง ประสบอุบัติเหตุทำงานไม่ได้ ฯลฯ หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงิน

ลักษณะการลงทุนที่ต้องสงสัยว่าจะเป็นแชร์ลูกโซ่

๑. ให้ผลตอบแทนสูงเกินจริง (เกิน ๑๐-๑๕% ต่อปี)

๒. มีการรับประกันผลตอบแทน

๓. ชักชวนเพื่อนมาลงทุน เราได้ผลตอบแทนเพิ่ม

๔. เป็นการลงทุนง่าย ๆ ไม่ต้องทำอะไรก็ได้เงิน

๕. ไม่ได้รับการรับรองจาก กลต.

ความเสี่ยงทางการเงิน

๑. ส่วนบุคคล เสียชีวิตก่อนวัยอันควร รายได้ไม่พอเกษียณอายุ สุขภาพไม่ดีหรือทุพพลภาพ การว่างงาน

๒. ต่อทรัพย์สิน ความเสียหายโดยตรง เช่น การถูกเพลิงไหม้ น้ำท่วม โจรกรรม หรืออุบัติเหตุทำให้เสียหาย ความเสียหายโดยอ้อม หรือความเสียหายต่อเนื่อง สืบเนื่องจากความเสียหายโดยตรง เช่น ร้านค้าโดนน้ำท่วม ขาดรายได้

๓. ต่อการรับผิด บุคคลต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่ทำให้ร่างกายหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นเสียหาย เช่น ทรัพย์สินเสียหายก่อความเดือดร้อน ความทุกข์ทรมาน/ความพิการ เรียกค่าเสียหายตามฟ้องร้อง

ช่องทางการสะสมทุนเกษียณ

- เงินชดเชยกรณีเลิกจ้าง
- บำเหน็จ/บำนาญชราภาพประกันสังคม
- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- กองทุนเงินออมแห่งชาติ
- เงินฝาก/พันธบัตร/สลากออมสิน
- ประกันชีวิต/ประกันบำนาญ
- กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)
- กองทุนรวมระยะยาว (LTF)
- หุ้นสามัญ
- เงินฝาก/หุ้นสหกรณ์
- ทรัพย์สินที่แปลงเป็นเงินสดได้ เช่น บ้าน ที่ดิน ทองคำ ฯลฯ
- กระแสเงินสดจากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่า ดอกเบี้ย เงินปันผล ฯลฯ

แนวการบริหารเงินเกษียณ (วางแผนเกษียณอย่างมีความสุข)

๑. ชำระคืนหนี้รายใหญ่ เช่น บ้าน รถยนต์ ฯลฯ

๒. จัดสรรงบการเงินเพื่อการใช้จ่าย

๓. ห้ามแบ่งหรือมอบให้คนอื่นจนกว่าจะจัดสรรเป็นที่เรียบร้อย

กฎแห่งความมั่งคั่ง ๙ ประการ

๑. ความมั่งคั่งเริ่มต้นที่การใช้จ่าย (ไม่ใช่เงินที่หาได้)

๒. สร้างทรัพย์สิน ก่อนซื้อหนี้สิน

๓. วางแผนเกษียณตั้งแต่วันแรกที่เริ่มต้นทำงาน

๔. เตรียมพร้อมรับมือกับเรื่องร้าย ๆ (แล้วชีวิตจะพานพบแต่เรื่องดีดี)

๕. ลงทุนในความรู้เป็นอันดับแรก

๖. ลงทุนเพื่อกระแสเงินสด

๗. บริหารเงินอย่างมี “ระบบ” และเป็น “ระเบียบ”

๘. รวยไม่ได้ ถ้า “ให้” ไม่เป็น

๙. คิด-ทำ-มี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้

๑. ทำให้สามารถเข้าใจการใช้ชีวิตหลังเกษียณอย่างปลอดภัย และมีความสุข

๒. ตระหนักถึงความสำคัญในการออมเงิน และการสำรองเงินไว้สำหรับวัยเกษียณ

๓. สามารถบริหารเงินเพื่อสุขภาพการเงินที่ดีได้

(ลงนาม).....

(นางนิตยา ภาคสุภาพ)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

(ลงนาม).....

(นายสมาน ก้อนศรีษะ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตราด